

Ratkaisuja
ylihuomiseen

Puun käytön mahdollisuudet teollisuus- ja datakeskusrakentamisessa

Mikko Matveinen

Senior Project Manager, Karelia-AMK

Esityksen sisältö

Ratkaisuja
ylihuomiseen

- Karelia-AMK:n puurakentamiseen liittyvä tutkimus ja kehitystoiminta
- Teollisuus ja datakeskusrakentaminen
- Puurakentamisen kehitysalusta –TKI-hanke

Karelia lukuina

Ratkaisuja
ylihuomiseen

Opiskelijoita

4562

Suoritettuja
tutkintoja 2023

818

Opiskelijatyty-
väisyys

83 %

Henkilöstöä

313

Liikevaihto

32,4

milj. €

Koulutuksia

24

Joensuu

- 79 086 asukasta
- 30% opiskelijoita

Kansainvälisyys

- 160 kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa
- 135 vaihto-opiskelijaa
- 200 kansainvälistä kumppania

TKI-toiminta 2025

Projekteja
65 kpl
joista kv
12 kpl

Yritys- ja työelämä-
kumppanit
739

Älykampus -TKI-
investoinnit
0,7 m€
(yht n. 9m€)

TKI-hankesalkku
16,7 m€
(rahoituspäätökset
useammalle
vuodelle)

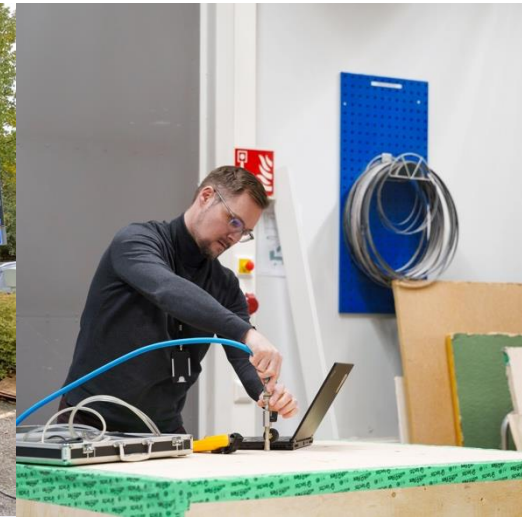
TKI-rahoitus
5,7 m€
josta ulkoinen TKI-
rahoitus
4,5 m€

TKI-työtä tehneet
125 hlö
(62,5 htv)

Puurakentamiseen liittyvä TKI-toiminta

Ratkaisuja ylihuomiseen

rakentaminen.
karelia.fi

Miksi teollisuus- rakentaminen?

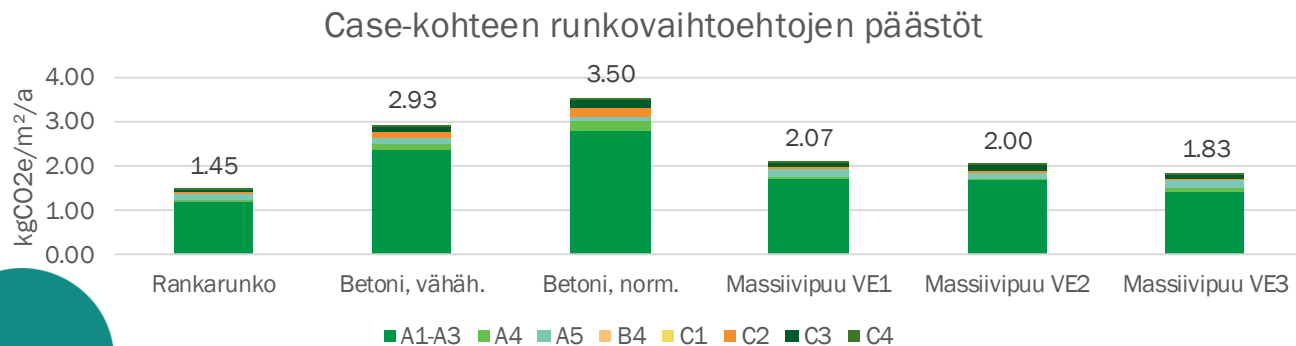
Ratkaisuja
ylihuomiseen

- Teollisuusrakentaminen: varastot, kokoonpanohallit, tuotantolaitokset, logistiikkakeskukset, datakeskukset, ym.
- Asuinrakentaminen edelleen vähäistä → tarve uusille markkinoille
- Teollisuusrakentaminen:
  - Suuret volyymit
  - Selkeä runkologiikka → toistettavat ratkaisut
  - Rakennuksia muokataan ja laajennetaan käytön aikana

Missä puu voi tuoda lisäarvoa?

- Korkea esivalmistusaste ja modulaarisuus
- Rakennuksen elinkaaren aikainen muuntojoustavuus
- Purettavuus ja siirrettävyys
- Valmistusvaiheen (A1-A3) päästöt

Ratkaisuja
ylihuomiseen

Datakeskusten erityispiirteitä

- Laaja mittakaava:
  - Micro/Edge-datakeskus < 500 m²
  - Pieni datakeskus < 2 000 m²
  - Keski-suuri datakeskus < 10 000 m²
  - Keski-suuri datakeskus < 40 000 m²
  - Hyperscale-datakeskus 40 000 - 150 000 m²
- Poikkeukselliset kuormitukset, esim. välipohjat 12,0...15,0 kN/m²
- Talotekniikka ja kaapeloinnit → määrittäviä
- Toimintavarmuus → redundanssi ja käytettävyyksivaatimukset (TIER I-IV tasot).
- Energian hallinta → erittäin suuret sähkötehot (hyperscalessa jopa 100–200 MW), joista merkittävä osa jäädytykseen: hukkalämmön hyödyntämispotentiaali
- Tekniikan päivitettävyyden ilman rakenteellisia muutoksia
- Rakentamisen aikataulu ja riskienhallinta
- Kansainväliset asiakkaat → sopimustekniikka ja vaatimukset
- Tekniset järjestelmät suhteellisesti suuri osuus investoinnista

Puurakentamisen kehitysalusta

Rakennamme arvoa puulla

SAVONIA

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Puurakentamisen kehitysalusta

Ratkaisuja
ylihuomiseen

- Valtakunnallinen TKI-hanke (1.1.2026–31.12.2027, 24 kk)
- Budjetti: 857 828 €
- Rahoitus: Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kautta Itäisen Suomen Metsäbiotalouden uudet avaukset –kasvuohjelmasta
- Toteuttajat: Karelia-AMK (hallinnoija), LAB-AMK, XAMK, KAMK, Savonia AMK
- Tavoite: muodostaa arvoverkosto ja kehittää puurakentamisessa käytettäviä ratkaisuja sekä tukea alan liiketoiminnan kehittymistä
- Datakeskusrakentaminen yhtenä vaativana sovelluskohteena

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

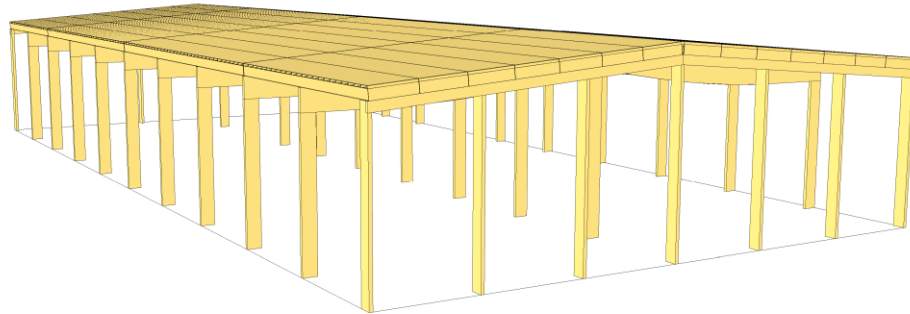
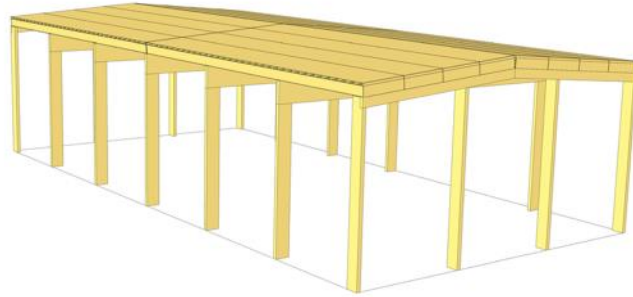

Toimenpiteitä

Ratkaisuja
ylihuomiseen

Runkoratkaisujen
tarkastelut ja vertailut:

- Mitoitus
- Määrät
- Kustannukset
- Päästöt

20m jännevälin ratkaisut:

Puu: Liimapuu mastopilarit + harjapalkit

Puu: LVL mastoppilarit + palkit

Puu: Kolminivelkehä

Verrokki 1: Betonipilarit + jännebetonipalkit

Verrokki 2: Teräksiset pilarit + ristikko

35m jännevälin rakenteet

Puu: Liimapuu mastopilarit + harjapalkit (2-laivainen)

Puu: Liimapuu A-kehä

Puu: Liimapuu mastopilarit + ristikko

Verrokki 1: Betonipilarit + Teräsristikot

Verrokki 2: Betonipilarit + harjapalkit (2-laivainen)

Muut rakenteet

Perustukset (suunnitelmien mukaan)

Seinärakenteet (CLT, rankarunko, uretaanielementti, betoni-sandwich)

Yläpohja (puuelementti, ontelolaatta)

Toimenpiteitä

Purettavaksi suunnittelu:

- Käytettävien voimaliitosten arviointi muuntojoustavuuden ja purettavuuden mahdollistajina
- Kasattavuus-purettavuuskokeilut valituille voimaliitoksille.

Ratkaisuja
ylihuomiseen

Toimenpiteitä

Tietomallinnussuunnitelma/ohjeisto:

- mallinnuksen laajuus ja tarkkuustasot eri hankevaiheissa
- vastuut ja roolit eri suunnittelualoille
- tiedonsiirtoperiaatteet ja -formaatit
- laadunvarmistuksen ja tarkastusten periaatteet

Tietomallivaatimukset laaditaan YTV2012:n rakenteen mukaisesti ja sitä täydennetään TIM2025- ja PuuBIM-ohjeistuksilla.

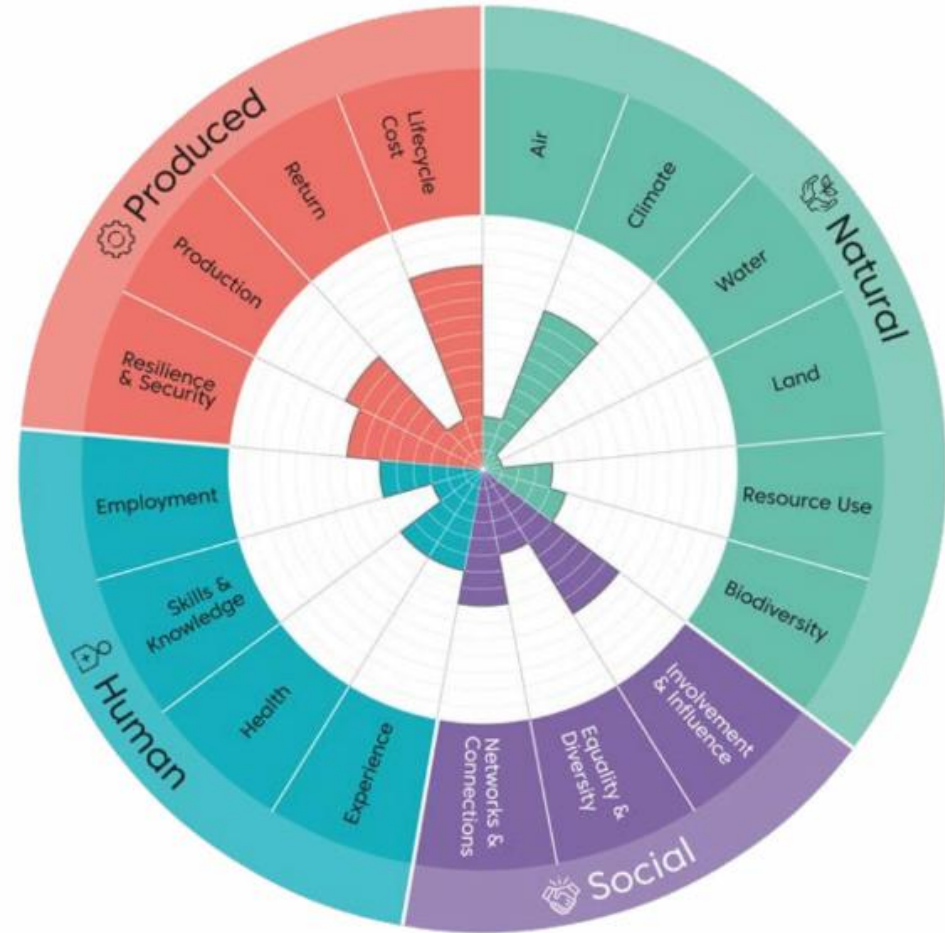

Toimenpiteitä

Ratkaisuja
ylihuomiseen

Arvopohjaisen investointimallin kehittäminen:

- Tilaajien tarpeiden /arvojen kartoittaminen
- Kirjallisuuden läpikäynti
- VALUPEX-mallin konseptointi

Lähde: Construction Innovation Hub (2022), Value Toolkit, UK

Toimenpiteitä

Verkostoyhteistyö:

- Opintomatkat
- Työpajat tunnistettujen tarpeiden pohjalta
- Seminaarit / Webinaarit

**Liity mukaan
yhteistyöverkoston:**

Ratkaisuja
ylihuomiseen

Karelia Ammattikorkeakoulu

Mikko Matveinen

Senior Project Manager

mikko.matveinen@karelia.fi

050 370 5830

Kajaanin Ammattikorkeakoulu

Olli Isoranta

Projektipäällikkö

olli.isoranta@kamk.fi

044 551 3842

Lab-ammattikorkeakoulu

Terhi Saarijärvi

Projektipäällikkö

terhi.saarijarvi@lab.fi

040 833 6447

Savonia-ammattikorkeakoulu

Harri Auvinen

Tutkimus- Ja Kehityspäällikkö

harri.auvinen@savonia.fi

044 7856923

Kaakkois-Suomen

Ammattikorkeakoulu XAMK

Saku Penttinen

Projektipäällikkö

saku.penttinen@xamk.fi

0503555540

